

Észak-alföldi Régió
ivóvízminőség-javító program
I. ütem

SAJTÓFIGYELÉS

2010. augusztus – 2010. október

Készítette:

Megjelenések összefoglalása

Ssz.	Dátum	Médium	Cím
1.	2010.08.02.	Delmagyar.hu	Lehet hogy mégsem kell arzénmentesíteni
2.	2010.08.12.	Magyar Narancs	Marad az arzén
3.	2010.08.26.	Petőfi Népe, Kis-Kunság, DunaTV, Fogyasztók.hu, HVG.hu, Mandiner, Index, Hírszerző, Piac és Profit, Hírextra, Inforadio, FN, Privátbankár, Hír3, Hír24, 168 óra, MNO, Megyei Hírek,	Az arzénszennyezett ivóvíz másfél millió lakost érint Magyarországon
4.	2010.08.27.	ozonenetwork.hu	Nem tudni lehet-e arzénosabb vizünk még három évig
5.	2010.08.27.	Népszava.hu	Rákot okozhat az arzénos víz
6.	2010.08.30.	Népszava.hu	Arzéngondok: válaszra várva
7.	2010.09.02.	Ingatlan.net	Humánus: 3,5 milliárd forint uniós pénzről mondott le a szolgáltató, hogy Nyíregyházán olcsóbb legyen a víz
8.	2010.09.02.	Szabolcs Online	Önerőből fejlesztenek, így olcsóbb marad a vízdíj
9.	2010.09.03.	Hajdú-bihari Napló	Lemondanak a pénzről
10.	2010.09.03.	Kelet Magyarország	Ivóvíz: milliárdokról mondanak le
11.	2010.09.07.	Délmagyar	Arzénügy: ha segít a kormány, menni fog
12.	2010.09.09	Kelet-Magyarország	Jobb vizet ihat már a lakosság
13.	2010.09.24.	Hajdú-Bihari Napló	Érkeznek a pályázatok a régió ivóvízminőség-javító programjára
14.	2010.09.24.	Kelet-Magyarország	Érkeznek a pályázatok a régió ivóvízminőség-javító programjára
15.	2010.10.03.	Délvilág	Mit iszunk a csapvízben?
16.	2010.10.08.	MTV	Ivóvízminőségjavítás a Dél-Alföldön
17.	2010.10.13.	Délmagyar	Kincs a jó ivóvíz
18.	2010.10.29.	Délvilág	Tanulópénz a vízdíjban

Cím: Lehet, hogy mégsem kell arzénmentesíteni

Dátum: 2010. augusztus 2.

Médium: Delmagyar.hu

Lehet, hogy mégsem kell arzénmentesíteni

Csongrád megye - Elképzelhető, hogy mégsem lesz szükség a magyar ivóvíz arzéntartalmának radikális csökkentésére, mert hazánk ismételten felmentést kért a rendelkezés alól. Az ÁNTSZ továbbra is titkolja, hogy mely településeket érint a probléma.

– Magyarország újabb kérelmet terjesztett elő az Európai Unióhoz, és új érvekkel, adatokkal alátámasztva kéri ismételten a szervezetet, hogy hazánkat mentesítse az ivóvíz arzéntartalmát szabályozó közös rendelkezés alól. A tavasszal benyújtott kérelemre napokon belül megérkezhet a válasz, és ha ez kedvező, nem lesz szükség az arzéntartalom további csökkentésére – tájékoztatta lapunkat Mucsi Gyula, az ÁNTSZ dél-alföldi regionális tisztii főorvosa.

Az arzénos ivóvíz problémájával már többször foglalkoztunk lapunkban. Tavasszal megírtuk, hogy bár Magyarország kérte, nem kapott mentességet az alól az uniós előírás alól, amely szerint az ivóvíz arzéntartalma nem haladhatja meg literenként a 10 mikrogrammot – az eddigi magyar szabvány 50 mikrogramm volt. Hírül adtuk azt is, hogy az érintett települések többsége, különösen a legkisebbek, megoldhatatlannak látják az arzéntartalom csökkentését, ez ugyanis az erejüket meghaladó beruházást igényelne. A 477 lelket számláló Óföldségek önkormányzatának például 14–28 millió forintos önrészt kellene vállalnia a Földségekön épülő közös tisztítómű megépítéséhez, ezt pedig az évi 50 millióból gazdálkodó falu nem tudja előteremteni. Ahogyan a lakosság sem fogadná el a most 220 forintos vízdíj dupláját.

Információink szerint a probléma megyénk 60 településéből 42-t érintett. Hogy melyek ezek, nem árulták el az ÁNTSZ-nél. Arra hivatkoztak, hogy a lista majd akkor kerül fel a tisztiorvosi szolgálat honlapjára, ha megérkezik a magyar kérelemre a válasz Brüsszelből.

Cím: Marad az arzén
Dátum: 2010. szeptember 12.
Médium: Magyar Narancs

Marad az arzén

A dél-alföldi ivóvízminőség-javító program kudarca

Brüsszel még nem szólt, az ÁNTSZ még nem léptetett életbe az önkormányzatok számára vállalhatatlan kényszerintézkedéseket, noha Magyarország nem teljesítette az ivóvíz-minőségre az EU-csatlakozás előtt vállalt kötelezettségét. A probléma a települések súlyos eladósodásához vezethet.

"Az már jó ideje látszik, hogy az Európai Unió 2004-ben felvett tíz új tagjától a környezetvédelmi előírások maradéktalan teljesítése tíz-tizenöt éven belül nem várható. Brüsszel és az új tagállamok is alábecsülték a problémahalmaz nagyságát, a szükséges beruházási forrásokat. Azzal szerintem az Európai Unió sem számolt, hogy számos új tagállamban, így nálunk is csak olyan kormányzati beruházások lesznek, amiket az unió társfinanszíroz" - mondta a Narancsnak Forman Balázs, a Corvinus Egyetem oktatója, európai uniós szakértő, aki úgy látja, hogy a csatlakozási tárgyalások egyik leglényegesebb és legérzékenyebb területe éppen a környezetvédelem volt. A fő szempont a hatályos közösségi joghoz való szigorú igazodás volt, ami 2002-ben azt jelentette, hogy 143 környezetvédelmi jogszabályt kellett átvenni, alkalmazni, és határidőre betartani a bennük rögzített határértékeket. Forman hangsúlyozta, hogy egy esetleges derogáció nem a jogszabályok alóli felmentéssel volt egyenlő, hanem a teljesítés időtartamára adott engedmény.

A környezetvédelmi jogszabályoknál az állami szférát és az önkormányzatokat érintő beruházásokra - ivóvíz, szennyvíz, kommunális hulladék - kaptunk haladékot, legkésőbb 2015-ig. Ezek közül az ivóvizek arzéntartalmának csökkentése volt az egyik leghamarabbi dátum, 2009 vége - ám 2010 nyarán ebből jóformán semmit sem látni.

Magyarország a csatlakozási tárgyalásokon elfogadta, hogy 2009. december 25-re a Brüsszel által előírt 10 mikrogramm/literre csökkenti a víz arzéntartalmát. Az első Orbán-kormány - itthoni egyeztetés nélkül - 2001-ben kormányrendeletben vállalta ennek a teljesítését. A magyar szabályozás ekkor jóval megengedőbb volt, hiszen literenként ennél ötször több arzént engedélyezett az ivóvízben. (Az előzményekről lásd: Árhullám, Magyar Narancs, 2007. április 12.) E

kötelezettséget 2003 decemberében, az EU-csatlakozás kopenhágai alapdokumentumában megerősítettük.

Ami nincs, de kellene

A magyar vállalat 2,5 millió embert érint, ugyanis az Észak- és a Dél-Alföldön, a Dél-Dunántúl egyes részein (főként Somogy megyében), valamint Borsod-Abaúj-Zemplén megye 80 településén az ivóvíz minősége nem felel meg az uniós arzénhatárértéknek - a minőségjavításhoz szükséges beruházás összköltsége azonban több mint százmilliárd forintra tehető. Érdekes epizód, hogy a csatlakozási tárgyalások folyamán volt olyan időszak, amikor az akkori egészségügyi tárca és az Országos Közegészségügyi Központ - Országos Környezet-egészségügyi Intézet nem fogadta el az arzéncsökkentés előírt mértékét, és elegendőnek tartotta volna a literenkénti 30 mikrogrammos mennyiséget. Az érintett térségek polgármesterei meg azt bizonygatták, hogy azért olyan szigorú az uniós "arzénszabályozás", mert a régi tagországokban jelentős a tengerihal-fogyasztás. (Ez fokozott arzénbevitellel jár együtt.) Az unió azonban a közösségi irányelvek alól nem ad felmentést, csupán a teljesítés halasztására van lehetőség.

Az eredeti dél-alföldi ivóvízminőség-javító program keretében (217 település 1,2 millió lakosa) két ütemet terveztek: az elsőben, 2006-ig azon helységekkel számoltak, ahol a vízminőség leginkább eltér az uniós határértékektől, míg a fennmaradó városokban és községekben 2009 végéig teljesítették volna az előírtakat. Ebből alig valami valósult meg. Ráadásul a legrosszabb határértékű települések szétszórtnak találhatók, így más és más vízközmű-szolgáltatóhoz tartoznak, ami eleve megnehezítette a tervezést. Minimum 2006 óta előre jelezhető volt, hogy az ivóvízminőség-javító programot nem fejezik be 2009 decemberére - de hogy ekkora lesz a lemaradás, azt kevesen gondolták.

"Meglátásom szerint Magyarországon nem állt rendelkezésre a megfelelő tervezői és kivitelezői kapacitás arra, hogy az érintett területeken, így elsősorban a Dél- és Észak-Alföldön, valamint a Dél-Dunántúlon egyszerre elő lehessen készíteni és meg lehessen valósítani a programokat. Kétségtelen, hogy az ivóvízminőségről szóló és az EU-követelményekhez igazodó rendelet 2001-ben jelent meg, ám forrást a dél-alföldi program előkészítésére csak 2005-ben biztosítottak" - nyilatkozta a Narancsnak Király Zoltán, a Dél-alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség régiófejlesztési igazgatóhelyettese, az ivóvízprogram első számú felelőse. Király szerint is látni lehetett 2006-2007-ben, hogy nem tartják be a határidőt.

Merőben másként értékeli a dél-alföldi térség egyik legnagyobb szolgáltatója, a 64 Békés és egy Csongrád megyei településen több mint 300 ezer embert ellátó

Békés Megyei Vízművek Zrt. Állítják, hogy Magyarországon megfelelő a tervezői és kivitelezői kapacitás, így ez bizonyosan nem hátráltatta a programot - a forráshiány viszont annál inkább, hiszen ilyen volumenű beruházáshoz sem az előcsatlakozási, sem a strukturális vagy kohéziós alapokból nem lehetett kellő forrást juttatni.

Ami van, de nem kellene

Nagy Béla, Medgyesegyháza polgármestere az elmaradás fő okát abban látja, hogy a vizeslobbi rárepült a projektre, és "megaberuházássá" alakította volna a programot, milliárdos előkészítő és megvalósíthatósági tanulmányokkal. A polgármester az egykori Orbán-kormányt is kárhoztatja, amiért 2001-ben az érintettekkel való mindenfajta egyeztetés nélkül alkotta meg a vonatkozó (már említett) kormányrendeletet. (Mások szerint viszont az uniós szabályok átvétele nem az önkormányzatokkal folytatott alkuk függvénye.)

Nagy Béla a 217 települést átfogó Dél-alföldi Ivóvízminőség-javító Konzorcium munkáját is bírálta. Szerinte ennyi szereplőt képtelenség hatékonyan összefogni, így például hosszadalmas tortúra után alkották meg azt a belső szabályozást, amely szerint a közgyűlésen a tagok 5 százaléka is meghozhatja a szükséges döntéseket. Ez viszont a demokrácia megcsúfolása - mondja a polgármester. A program felelőse, Király Zoltán ezzel nem ért egyet: a konzorcium soha nem volt akadálya az elvégzendő munkának, másrészt tévedésnek tartja, hogy megaprojektben gondolkodtak. Mint fogalmazott, mindenütt próbálták figyelembe venni a helyi adottságokat és igényeket.

Király szerint amióta a beruházáshoz szükséges források - vagyis 2005-2006 óta - rendelkezésre álltak, azóta a konzorcium és a tagok mindent megtettek, amit előírtak számukra a program előkészítéséhez. Létrehozták magát a konzorciumot, összeadták az előkészületekhez szükséges önerőt, megkötötték a szükséges tervezői szerződéseket. Az is tény viszont, hogy a programból szinte semmi nem valósult meg, viszont az ezzel összefüggő hatástanulmányokra már kétmilliárd forintot elköltöttek.

A magyar kötelezettség december 25-i lejárta után az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (ÁNTSZ) Dél-alföldi Regionális Szervezete egyszer sem foganosította azokat a kényszerintézkedéseket, amiket a 201/2001-es kormányhatározat rögzít. Minden olyan településen, ahol az ivóvíz minősége nem felel meg a közösségi határértékeknek, minden ingatlantól 300 méteren belül, vagyis 600 méteres sugarú körben a helyi önkormányzatnak elosztó központokat kell felállítania, ahonnan naponta minden ott élő 3 liter zacskós vagy palackozott vizet kaphat ingyen. Ez az ingyenesség azonban a településeknek nagyon sokba

kerülne: például a 4200 lelkes Medgyesegyházán egy modellszámítás szerint egy év alatt közel 4,5 millió litert kellene szétosztani 3 millió másfél literes műanyag palackban, aminek az éves költsége elérné a 170-180 millió forintot. Erre egyik érintett településnek sem volna pénze, vagyis községek és városok sora menne csődbe az intézkedés következtében - hacsak nem kapnának célzott állami támogatást a sanyarú helyzetű központi költségvetésből. Nem mellesleg a költségek messze meghaladnák azt az önerőt, amit az ivóvízminőség-javításban érintett településeknek a majdani beruházásra elő kellene teremteniük.

Elmaradt kényszerintézkedések

Mucsi Gyula, az ÁNTSZ dél-alföldi regionális intézetének első embere szerint a közegészségügyi hatóság mindezekre tekintettel "körültekintően járt el": kényszerintézkedéseket közel fél év múltával sem léptettek életbe, azaz csapokat nem zártak el, vízközművek működését nem függesztették fel. "Nincs akut egészségügyi probléma" - hangsúlyozta Mucsi Gyula, noha fölvetésünkre megjegyezte, hogy "lehetséges bizonyos összefüggés az ivóvíz arzéntartalma és a térségben tapasztalt daganatos megbetegedések között". Mint fogalmazott, a társadalmilag elfogadott, egyébként alacsony kockázatot az uniós határérték átvételével a jövőben ötödére csökkentik.

Egyébként több hónapja tart a dél-alföldi közegészségügyi hatóság és az érintett települések közötti egyeztetés, amelyen eldől, hogy végül hol kell érvénybe léptetni az igencsak költséges kényszerintézkedéseket. Az érintett települések névjegyzékét március közepére ígérte az ÁNTSZ, ám azóta sem található a honlapjukon. Mucsi Gyula egy korábbi nyilatkozatában azt mondta, hogy a Dél-Alföld három megyéjében - Bács-Kiskunban, Békésben és Csongrádban - legalább 140-150 településen magasabb az arzéntartalom a 10 mikrogramm/liternél. Ez legalább 600 ezer embert, az itt élők felét érinti. Mucsi Gyula úgy látja, hogy a tárgyalások lezárulta után hozzávetőleg egy-két hónap múlva várható a kényszerintézkedések bevezetése, amire - tapasztalataik szerint - tökéletesen felkészületlen a lakosság.

Tűzoltó jelleggel - nem a dél-alföldi ivóvízminőség-javító program részeként - megpróbálják számba venni azokat a technikai lehetőségeket, amelyek lehetővé teszik az EU-értékeknek való megfelelést. Új szűrőberendezéseket alkalmazhatnak, vagy a jó mérési eredményeket produkáló kutak vizét vezetik el a kritikus területekre, esetleg ezekkel "dúsítanak" a magasabb arzéntartalmú kutakból vételezett vizet. A Békés Megyei Vízművek Zrt. jó minőségű, Romániából áthozott vízzel vegyítené a Maros-hordalékkútból kivett ivóvizet, és így felelne meg az előírásoknak.

Forman Balázs szerint idő kérdése, hogy az egyelőre a világgazdaság és a görög államháztartási hiány válságával küzdő Brüsszel mikor teszi szóvá vállalásunk nem teljesítését. Nem mentség az sem, hogy a 2004-ben velünk együtt csatlakozott országok ugyancsak erős lemaradásban vannak a közösségi jogszabályok teljesítésében. Várhatóan hamarosan új tárgyalások kezdődnek Magyarország és Brüsszel között, amelyek végeredménye egy újabb határidő lesz. Az viszont változatlanul kérdés marad, hogy lesz-e elég forrás a munkálatokra, s tartható lesz-e az újabb céldátum.

Cím: Az arzénszennyezett ivóvíz másfél millió lakost érint
Magyarországon

Dátum: 2010. május 8.

Médium: Petőfi Népe, Kis-Kunság, DunaTV, Fogyasztók.hu, HVG.hu, Mandiner, Index, Hírszerző, Piac és Profit, Hírextra, Inforadio, FN, Privátbankár, Hír3, Hír24, 168 óra, MNO, Megyei Hírek, Délmagyar

Az arzénszennyezett ivóvíz másfél millió lakost érint Magyarországon

Az ivóvíz arzénszennyezése 475 település több mint másfél millió lakosát érinti Magyarországon - olvasható a Petőfi Népe csütörtöki számában. A Bács-Kiskun megyei napilap közlése szerint a megyében a legrosszabb a helyzet: 72 településnek kell rövid időn belül megoldania a problémát, azaz az EU által meghatározott 10 mikrogramm/liter határérték alá csökkenteni az ivóvíz arzéntartalmát. Ha az arzénmentesítési technológiát a víz árába építenék be, akkor például Kiskunhalason megduplázódna az ivóvíz ára - nyilatkozta Farkas István, a Halasvíz Kft. vezetője. Mivel Magyarországon nem eszik az emberek tömegével a (magas arzéntartalmú) tengeri halakat, ezért naponta több mint 20 liter csapvizet kellene meginniük ahhoz évtizedeken át, hogy reális legyen az egészségkárosodás lehetősége - idézet a kft. vezetőjét a napilap

Az EU 2009 decembere óta szankcionálhatná Magyarországot, mert az állam vállalta, hogy addigra megoldódik az arzénprobléma - tette hozzá a szakember.

Cím: Nem tudni, lehet-e arzénosabb vizünk még három évig

Dátum: 2010. augusztus 27.

Médium: ozonnetwork.hu

Nem tudni, lehet-e arzénosabb a vizünk még három évig

Hároméves haladékot kért Magyarország az arzénal kapcsolatos vízminőségi problémák megoldására az Európai Bizottságtól, de az uniós vezető testület egy éve nem válaszol a halasztási kérelemre.

Eperjesen hozott vizet isznak

Az uniós csatlakozási szerződés szerint Magyarország 2009. december 25-ig térhetett el az arzénre meghatározott vízminőségi határértéktől, vagyis a 10 mikrogramm/liter arzéntartalomtól - emlékeztet a pénteki Népszava.

Jelenleg több mint 400 településen magasabb az arzénkoncentráció az előírtnál, főként az Észak-, illetve a Dél-alföldi régióban.

Az ivóvízminőség-javító program azonban végtelenül lassan halad (egyébként 2001-ben indult azzal a céllal, hogy a magyar ivóvíz arzéntartalma sehol se haladja meg az uniós határértéket). Emiatt kért tavaly szeptemberben hazánk hároméves halasztást az Európai Bizottságtól. Erre - noha kiegészítő adatokat kértek és kaptak - végleges választ a mai napig nem adtak.

2013-tól az önkormányzatoknak kell állniuk a számlát

Az önkormányzatok leginkább az önerő hiánya és a vízdíjak várható emelkedése miatt vonakodnak belépni az országos ivóvízminőség-javító programba. Ez a program az egyetlen esélyük a településeknek, hogy ivóvízminőség-javításhoz forrásokat kapjanak.

A program támogatása 90 százalékos, ráadásul a hátrányos helyzetű települések 5-6 százalékos plusztámogatást kaphatnak az önrészhez az EU önerőalapjából. Az önkormányzatok ezenkívül kedvezményes kamattámogatású hiteleket is felvehetnek. Pályázhatnak új vízbázis kiépítésére, víztisztítási technológia továbbfejlesztésére is. Azoknak az önkormányzatoknak, amelyek nem pályáznak, valószínűleg később saját zsebből kell fedezniük az ivóvízjavítás beruházásainak teljes költségét, hiszen a várakozások szerint 2013-tól ivóvízre Magyarország nem kap majd uniós forrást.

Cím:Rákot okozhat az arzénos víz

Dátum: 2010. augusztus 27.

Médium: Népszava.hu

Rákot okozhat az arzénos víz

Noha tavaly szeptemberben haladékot kért Magyarország az arzénal kapcsolatos vízminőségi problémák megoldására az Európai Bizottságtól, végleges válasz a mai napig nem érkezett - tudta meg lapunk. Pedig rengeteg az érintett: több mint négyszáz településen magasabb az ivóvíz arzénkoncentrációja a megengedettnél. Az országos ivóvízminőség-javító program lassan halad, a településeket főként a vízdíjak várható emelkedése tartja vissza a beruházásoktól.

Az uniós csatlakozási szerződés szerint Magyarország 2009. december 25-ig térhetett el az arzénre meghatározott vízminőségi határértéktől, vagyis a 10 mikrogramm/liter arzéntartalomtól. Az ivóvízminőség-javító program - amelyet 2001-ben hívtak életre az uniós érték elérését célozva - azonban végtelenül lassan halad. Emiatt tavaly szeptemberben hazánk hároméves halasztási kérelmet kért az Európai Bizottságtól. Erre - noha kiegészítő adatokat kértek és kaptak - végleges választ a mai napig nem adtak.

Az önkormányzatok leginkább az önerő hiánya és a vízdíjak várható emelkedése miatt vonakodnak belépni az országos ivóvízminőség-javító programba. Ez a program az egyetlen esélyük a településeknek, hogy ivóvízminőség-javításhoz forrásokat kapjanak. A program támogatása 90 százalékos, ráadásul a hátrányos helyzetű települések 5-6 százalékos plusztámogatást kaphatnak az önerészhez az EU önerőalapjából. Az önkormányzatok ezen kívül kedvezményes kamattámogatású hiteleket is felvehetnek. Pályázhatnak új vízbázis kiépítésére, vízisztítási technológia továbbfejlesztésére is.

Azoknak az önkormányzatoknak, amelyek nem pályáznak, valószínűleg később saját zsebből kell fedezniük az ivóvízjavítás beruházásainak teljes költségét, hiszen a várakozások szerint 2013-tól ivóvízre Magyarország nem kap majd uniós forrást. Jelenleg több mint 400 településen magasabb az arzénkoncentráció az előírtnál, főként az észak-, illetve a dél-alföldi régióban. Szerettük volna megtudni a Vidékfejlesztési Minisztériumtól, hogy eddig hány településen indult el, illetve fejeződött be már be a program, ám lapzártánkig nem kaptunk választ.

Köztudott, hogy Eperjesen régóta súlyos, szinte tarthatatlan a helyzet.

A 650 lakosú településre már több mint másfél éve lajtos kocsi hordja az ivóvizet, az ÁNTSZ a magas arzénkoncentráció miatt ugyanis megtiltotta, hogy igyanak a csapból. Kiss Csaba polgármester lapunknak elmondta, a lajtos kocsit is az önkormányzatnak kell kifizetnie. Igaz, ennek költségét évente kétszer - májusban és szeptemberben - a község visszaigényelheti. A polgármester szerint azonban ez igen szerencsétlen előírás, hiszen borzasztóan nehéz egy ilyen kis

településnek ezt az összeget előre kigazdálkodnia. Mint mondta, ígéretet már sokszor kaptak, hogy felgyorsítják az ivóvízminőség-javító programot. Ám mindez máig sem történt meg - tette hozzá a polgármester.

Kiss Csaba szerint valójában egy teljesen fölösleges programba kényszerítették bele az önkormányzatokat. Mint mondta, a magyarországi vizekkel nincs különösebb probléma, az emberek évtizedek, évszázadok óta fogyasztják. Szerinte egyedi pályázati forrásokból jóval olcsóbban meg lehetne oldani a vízminőség javítását, s az sokkal hatékonyabb lenne, mint a kötelező társulások, amelyeket a program előír. Itt ugyanis több településsel kell egyeztetni, ez nemcsak sok időt vesz igénybe, de követhetlenné is teszi az eseményeket - jegyezte meg.

Régóta vita tárgya az uniós határérték

Noha a WHO és a friss hazai kutatások is kimutatták már, hogy az arzénos víz hatással lehet a bőr- és a tüdőrák, nagyobb koncentrációban pedig a hólyag- és a veserák kialakulására, sokan úgy vélik, szükségtelen Magyarországon az igen szigorú uniós 10 mikrogramm/liter határérték betartása. Elég lenne a korábbi, 50 mikrogramm/literes értéket megkövetelni. Az EU-ban elsősorban azért döntöttek a kisebb arzénkoncentrációról, mert az EU-tagállamok nagy részében sok tengeri halat fogyasztanak a lakosok. A tengeri halaknak viszonylag nagy az arzén tartalma, ezért az ivóvíz arzéntartalmának csökkentésével próbálják elérni, hogy egyensúly alakuljon ki.

Cím: Arzéngondok: válaszra várva

Dátum: 2010. augusztus 30.

Médium: Népszava.hu

Arzéngondok: válaszra várva

Noha tavaly szeptemberben haladékot kért hazánk az arzénal kapcsolatos vízminőségi problémák megoldására az Európai Bizottságtól, végleges válasz eddig nem érkezett. Pedig rengeteg az érintett: több mint 400 településen magasabb az ivóvíz arzénkoncentrációja a megengedettnél. Az országos ivóvízminőség-javító program lassan halad, a településeket főként a vízdíjak várható emelkedése tartja vissza a beruházásoktól.

Az uniós csatlakozási szerződés szerint Magyarország 2009. december 25-ig térhetett el az arzénre meghatározott vízminőségi határértéktől, vagyis a 10 mikrogramm/liter arzéntartalomtól. Az ivóvízminőség-javító program - amelyet 2001-ben hívtak életre az uniós érték elérését célozva - azonban végtelenül lassan halad. Emiatt tavaly szeptemberben hazánk hároméves halasztási kérelmet kért az Európai Bizottságtól. Erre - noha kiegészítő adatokat kértek és kaptak - végleges választ a mai napig nem adtak.

Az önkormányzatok leginkább az önerő hiánya és a vízdíjak várható emelkedése miatt vonakodnak belépni az országos ivóvízminőség-javító programba. Ez a program az egyetlen esélyük a településeknek, hogy ivóvízminőség-javításhoz forrásokat kapjanak. A program támogatása 90 százalékos, ráadásul a hátrányos helyzetű települések 5-6 százalékos plusztámogatást kaphatnak az önerészhez az EU önerőalapjából. Az önkormányzatok ezen- kívül kedvezményes kamattámogatású hiteleket is felvehetnek. Pályázhatnak új vízbázis kiépítésére, víztisztítási technológia továbbfejlesztésére is.

Azoknak az önkormányzatoknak, amelyek nem pályáznak, valószínűleg később saját zsebből kell fedezniük az ivóvízjavítás beruházásainak teljes költségét, hiszen a várakozások szerint 2013-tól ivóvízre Magyarország nem kap majd uniós forrást. Jelenleg több mint 400 településen magasabb az arzénkoncentráció az előírtnál, főként az Észak-, illetve a Dél-alföldi régióban. A Vidékfejlesztési Minisztérium tájékoztatása szerint 81 településen hamarosan befejeződik az ivóvízjavító program beruházása. Ez mintegy 266 ezer embert érint.

Köztudott, hogy Eperjesen régóta súlyos a helyzet. A 650 lakosú településre már több mint másfél éve lajtos kocsit hordja az ivóvizet, az ÁNTSZ a magas arzénkoncentráció miatt ugyanis megtiltotta, hogy igyanak a csapból. Kiss Csaba polgármester lapunknak elmondta, a lajtos kocsit is az önkormányzatnak kell kifizetnie. Igaz, ennek költségét évente kétszer - májusban és szeptemberben - a község visszaigényelheti. A polgármester szerint azonban ez igen szerencsétlen előírás, hiszen borzasztóan nehéz egy ilyen kis településnek ezt az összeget előre kigazdálkodnia. Mint mondta, ígéretet már sokszor kaptak, hogy felgyorsítják az

ivóvízminőség-javító programot. Ám mindez máig sem történt meg - tette hozzá a polgármester.

Kiss Csaba szerint valójában egy teljesen fölösleges programba kényszerítették bele az önkormányzatokat. Mint mondta, a magyarországi vizekkel nincs különösebb probléma, az emberek évtizedek, évszázadok óta fogyasztják. Szerinte egyedi pályázati forrásokból jóval olcsóbban meg lehetne oldani a vízminőség javítását, s az sokkal hatékonyabb lenne, mint a kötelező társulások, amelyeket a program előír. Itt ugyanis több településsel kell egyeztetni, ez nemcsak sok időt vesz igénybe, de követhetlenné is teszi az eseményeket - jegyezte meg.

Cím: Humánus: 3,5 milliárd forint uniós pénzről mondott le a szolgáltató

Dátum: 2010. szeptember 2.

Médium: Ingatlan.net

Humánus: 3,5 milliárd forint uniós pénzről mondott le a szolgáltató, hogy Nyíregyházán olcsóbb legyen az ivóvíz

Csaknem három és fél milliárd forint uniós támogatásról mondott le a Nyírségvíz Zrt. és a tulajdonos önkormányzatok azért, hogy a nemzeti ivóvízminőség-javító program beruházásai miatt ne legyen szükség mintegy 25 százalékos lakossági áremelésre.

Móricz István a cég vezérigazgató elmondta, csak saját forrásokra támaszkodva, mintegy egymilliárd forintból oldják meg azokat a fejlesztéseket, melyek révén az ivóvízminőség a szolgáltatási területükön megfelel az uniós paramétereknek. „Mi őt, ezen belül két paraméterben voltunk érintettek, az arzén és a nitrit tartalom haladta meg az előírt szintet. A mérnökeink által kidolgozott rendszer eredményeként áprilisra elértük, hogy ezek tekintetében megfelelünk az uniós direktíváknak. A cég felelőssége, hogy 2012-re ugyanazokat a paramétereket teljesítsük, mintha a nemzeti programban vennénk részt. Kis pénzből nagy feladatot hajtunk végre. Ha továbbra is részesei maradtunk volna a több mint négymilliárd forintos Nemzeti Ivóvízminőség-javító Programnak, rossz irányba vitte volna el az árainkat – mondta a vezérigazgató. A díjemelés pedig csökkentette volna a Nyírségvíz versenyképességét.

Cím: Önerőből fejlesztenek, így olcsóbb marad a vízdíj

Dátum: 2010. szeptember 2.

Médium: Szabolcs Online

Önerőből fejlesztenek, így olcsóbb marad a vízdíj

Csaknem három és fél milliárd forint uniós támogatásról mondott le a Nyírségvíz Zrt. és a tulajdonos önkormányzatok azért, hogy a nemzeti ivóvízminőség-javító program beruházásai miatt ne legyen szükség mintegy 25 százalékos lakossági áremelésre.

A részletekről a csütörtöki sajtótájékoztatón Móricz István vezérigazgató elmondta: nagyon hosszú előkészítő munkát követően döntöttek úgy, hogy csak saját forrásokra támaszkodva, mintegy egymilliárd forintból oldják meg azokat a **fejlesztéseket**, melyek révén az **ivóvízminőség** a szolgáltatási területükön megfelel az uniós paramétereknek.

– Mi öt, ezen belül két paraméterben voltunk érintettek, az arzén és a nitrit tartalom haladta meg az előírt szintet. A mérnökeink által kidolgozott rendszer eredményeként áprilisra elértük, hogy ezek tekintetében megfelelünk az uniós direktíváknak. A cég felelőssége, hogy 2012-re ugyanazokat a paramétereket teljesítsük, mintha a nemzeti programban vennénk részt. Kis pénzből nagy feladatot hajtunk végre. Ha továbbra is részesei maradtunk volna a több mint négy milliárd forintos Nemzeti Ivóvízminőség-javító Programnak, rossz irányba vitte volna el az árainkat – mondta a vezérigazgató. A díjemelés pedig csökkentette volna a **Nyírségvíz** versenyképességét.

– Példaértékű volt az az együttgondolkodás, ami a tulajdonos önkormányzatok polgármesterei, a közgyűlés bizottságai között az egyeztetéseken kialakult – fogalmazott **Csabai Lászlóné**. **Nyíregyháza** polgármestere szerint a pártérdekeken túli konstruktivitás, az együttgondolkodás eredménye, hogy egy hosszútávú, a lakosság érdekeit szolgáló ügyben a legjobb megoldást tudták meghozni. A megyeszékhely első embere azt mondta: fontos lenne, hogy a most lemondott uniós támogatás legalább fele pályázati támogatásként visszaérkezzen a térségbe, s például a Nyírségvíz Zrt. szolgáltatási területén lévő településeken a **szennyvízberuházásokhoz** felhasználható legyen.

Cím: Lemondanak a pénzről

Dátum: 2010. szeptember 3.

Médium: Hajdú-bihari Napló

HAJDÚ-BIHARI
NAPLÓ

2010. Szeptember 3.

Lemondanak a pénzről

NYÍREGYHÁZA. A szabolcsi megyeszékhely és csaknem ötven település úgy döntött: nem kíván résztvenni az egészséges ivóvíz-program európai uniós projektjében, ezzel lemond a 3,5 milliárd forintos támogatásról - jelentette be csütörtökön sajtótájékoztatón Csabai Lászlóné polgármester, és a szabolcsi megyeszékhellyel együtt csaknem félszáz település

vezetékes ivóvízellátásáról gondoskodó Nyírségvíz Zrt. vezérigazgatója, Móricz István. A programot a társaság saját erőből oldja meg.

A döntést azzal indokolták, hogy a részvétel aránytalanul nagy terhet róna a lakosságra. Számítások szerint legalább 25 százalékkal drágulna a víz, amelynek köbmétere jelenleg áfa nélkül 186 forint Nyíregyházán.

FH

Cím: Ivóvíz: milliárdokról mondanak le

Dátum: 2010. szeptember 3.

Médium: Kelet Magyarország

→ VÁROSHÁZI SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ

Ivóvíz: milliárdokról mondtak le

Nem a nemzeti program keretébe oldják meg az ivóvízminőség-javítást.

NYÍREGYHÁZA. Csaknem három és fél milliárd forint uniós támogatásról mondtak le a Nyírségvíz Zrt. és a tulajdonos mintegy félszáz önkormányzat azért, hogy az ivóvízminőség-javító program beruházásai miatt ne legyen szükség 25 százalékos áremelésre.

A csütörtöki sajtótájékoztatón Móricz István vezérigazgató elmondta: nagyon hosszú előkészítő munkát követően döntöttek úgy, hogy csak saját forrásokra támaszkodva, mintegy egymilliárd forintból oldják meg azokat a

fejlesztéseket, melyek révén az ivóvízminőség a szolgáltatási területükön megfelel az uniós paramétereknek.

Példaértékű együttműködés

- Mi öt paraméterben voltunk érintettek, ezen belül az arzén és a nitrát tartalom haladta meg az előírt szintet. A mérnökeink által kidolgozott rendszer eredményeként aprílisa elértük, hogy ezek tekintetében megfelelünk az uniós direktíváknak. Kis pénzből nagy feladatot hajtottunk végre. Ha maradtunk volna a nemzeti ivóvízminőség-javító programban, rossz irányba vitte volna el az árainkat - mondta a vezérigazgató. Az infláció mértékét meghaladó díjeme-

lés csökkentette volna a versenyképességünket.

- Példaértékű volt az az együttgondolkodás, ami a tulajdonos önkormányzatok polgármesterei, a közgyűlés bizottságai között az egyeztetéseken kialakult - fogalmazott Csabai Lászlóné, Nyíregyháza polgármestere szerint a pártérdekeken túli konstruktívítás, az együttműködés eredménye, hogy a lakosság érdekeit szolgáló ügyben a legjobb megoldást hozták meg.

Csabainé úgy véli: fontos lenne, hogy a most lemondott uniós támogatás legalább fele pályázati támogatásként visszaérkezzen a térségbe, s a szennyvízberuházásokhoz felhasználható legyen. **KM**

Cím: Arzenügy: ha segít a kormány, menni fog
Dátum: 2010. szeptember 7.
Médium: Délmagyar

Arzenügy: ha segít a kormány, menni fog

A kormány segítségére várnak az ivóvíz arzéntartalmának csökkentésére kötelezett települések. Ha több támogatást kapnának a pályázataik önéreijéhez, és nem kellene hitelt felvonníuk, az Unió is többet adna. Ez 2,5 millió embert érint.

DÉL-ALFÖLD MUNKATÁRSUNKTÓL

Dár az uniós csatlakozáskor vállalta Magyarország, 2009. december 25-éig mégsem sikerült az uniós határérték – 10 mikrogramm per liter – alá csökkenteni az ivóvíz arzéntartalmát sok érintett településen. Az ÁNTSZ megehetné, hogy azokon a helyeken, ahol a víz összetétele a leginkább eltér az új szabványtól, arra kötelezi az önkormányzatokat, hogy osszanak zacskós, palackos ivóvizet a lakoságnak. Ilyen intézkedés nem történt, nyilván azért, mert a Dél-Alföldön szinte az összes település érintett, ez hosszú távon több tízmillió költséggel járna, a kisebb önkormányzatokat gyorsan csődbe vinné.

HÁROM ÉVE TUDJUK, KÉSÖNK. Már három éve is lehetett látni, nem sikerül betartani a határértéket – és mert a Dél-Alföldön, az Észak-Alföldön és a Dél-Dunántúlon összesen 2,5 millió embert érintő, több százmilliárdos beruházás előkészítése már zajlik, az Európai Unió sem sürgői a hatóság beavatkozását.

– Ez olyan munka volt eddig, mint amikor egy család hozzáfog a ház építéséhez, de közben többször is megváltoznak az előírások, és újra kell készíttetni a terveket – mondja Zoltán, a Dél-alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség igazgatóhelyettese. – 2004-ben jelent meg a kormányrendelet, amelyben avettük az Unió előírásait az ivóvíz minőségéről. A rendelethez a Dél-Alföldön 217 települést soroltak fel. 2003-ban a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium megbíta a Dél-alföldi Regionális Fejlesztési Tanácsot azzal a feladattal, hogy illesse egy asztalhoz az érintetteket. A munka a regionális fejlesztési ügynökségre várt, 2004-ben kezdeményezték egy konzorcium létrehozását azzal a 63 településsel, amelynek vízával a legtöbb gond volt. Ez létre is jött, de az ígéretek ellenére ez a konzorcium nem kapott pénzt a tényleges munka előkészítéséhez.

AHÁNY KÜT, ANNYI ÉRDEK. Az ivóvízkutakat egy vagy több önkormányzat tulajdonában lévő vízművek működtetik. Ahány kút, annyi gazda, vagyis képviselő-testület, annyi

féle érdek. Az önkormányzatok sok esetben azt szeretik, ha saját településüket saját kútjuk víze látja el. Abba, hogy máshonnan érkezzen az esetleg jobb minőségű ivóvíz, általában akkor egyeznek bele, ha az derül ki, hogy ezzel a megoldással a lakosság kevesebb díjat fog fizetni. Természetesen nem célszerű, hogy minden település kapjon egy arzenmentesítő berendezést, mert ez a beruházás egyenként is százmilliókban, olykor milliárdokban mérhető, az egész Dél-Alföld tekintetében várhatóan 70 milliárd forint az összköltség. A kibővült, immár 213 tagú konzorciumban még nehezebb volt az érdekek egyeztetése.

– Végül olyan döntés született, hogy meg kell nézni,

» Ez olyan munka volt eddig, mint amikor egy család hozzáfog a ház építéséhez, de közben többször is megváltoznak az előírások, és újra kell készíttetni a terveket.
Király Zoltán

hol milyen minőségű a víz, milyenek a földtani adottságok. Ez a feltáró munka elkészült, ez alapján célszerű megnézni, honnan és meddig érdemes elvinni a vizet. A tervezési és szervezési munkák

elkezdéséhez a forrást 2005-ben végül is megadta a kormány, elindulhatott a tényleges szervezőmunka az alaptól. Minden település esetében többféle műszaki megoldásról készült vázlat, ezekből választották ki az önkormányzatok azokat, amelyekből engedélyes tervek készülhettek.

HITELLEL DRÁGÁBB LENNE.

Amikor a program elkezdődött, úgy tudta mindenki, hogy erre a drága beruházásra 90 százalékos támogatást ad az Európai Unió, s ehhez jön még a magyar önerőalap. Utóbb az látszott, hogy 90 százalék a maximum, a legtöbb település 70–80 százalékot kap, a fennmaradó 20–30 százalékot pedig a kisebb önkormányzatok nem bírják vállalni. Ez volt az egyik fő oka annak, hogy az egész előkészítés lelassult. Az Unió támogatási filozófiája szerint pedig

azok a települések, amelyek – elegendő önerő híján – hitelt akartak felvenni, még kevesebb támogatásra számíthatnak.

– Ha minden érintett hitelt venne föl, akkor 30 százalék

Egy pohár hideg makói víz járt augusztus 13-án azoknak, akik felgyalogoltak a hípcsön a víctorony tetőjére. A város is részt vesz a minőségjavító programban. FOTÓ: SZABÓ INRE

lenne az önerő, ha nem, akkor csak 20 százalék. Az érintett önkormányzatoknak összesen 700 millió forintja múlik ezen. Most tehát ott tartunk, hogy a konzorciumi tanács kérvényezte a Nemzeti Fejlesztési Ügynökségnél, változzon meg a magyar önerőalap támogatási feltétele, adjon több pénzt a településeknek erre a programra a kormány. Ezzel Magyarország nyerne, hiszen mindegy, hogy a központi költségvetés

teszi bele az önerőt vagy az önkormányzatok, az Unió 10 százalékkal több támogatást ad nekünk, ha nem veszünk fel hitelt. A költségvetési törvény novemberi elfogadásakor derül ki, mi a kormány álláspontja és döntése ez ügyben. A konzorcium reménykedik. Közben ez év végére a létrejött 19 projektársulás többségének a pályázata el fog készülni.

Ha a döntés kedvező lesz, a program megint felgyorsulhat.

Cím: Jobb vizet ihat már a lakosság

Dátum: 2010. szeptember 9.

Médium: Kelet Magyarország

A főút mellett is kicserélték a vízvezetékeket Kállósemjénben

FOTÓ: M. MAGYAR LÁSZLÓ

Jobb vizet ihat már a lakosság

KÁLLÓSEMJÉN. A közelmúltban adták át Kállósemjénben azt az ivóvízminőséget javító berendezést, amely kiszűri a káros anyagokat a helyi lakosság ivóvizéből.

A település területén több kilométer hosszan a már elavult vezetékrendszert is kicserélték. A veszélyesnek minősített azbeszt eredetű vezetékek helyett az egészségesebb műanyag vezetékeket fektették le a mélybe.

Cím: Érkeznek a pályázatok a régió ivóvízminőség-javító programjára

Dátum: 2010. szeptember 24.

Médium: Hajdú-bihari Napló

Érkeznek a pályázatok a régió Ivóvízminőség-javító Programjára

Magyarország EU-s csatlakozása szükséges tette az ivóvíz minőségére vonatkozó uniós előírások beépítését a magyar jogrendszerbe.

ÉSZAK-ALFÖLDI RÉGIÓ. A hazai szabályozás a kémiai szennyező anyagoknál előírja a határértékek betartását a fogyasztónál szolgáltatott ivóvíz tekintetében, az önkormányzatok feladataként. Az Észak-Alföldi Régió Ivóvízminőség-javító Program II. üteme előkészítési fázisában a régió önkormányzatai lehetőséget kaptak, hogy uniós forrás segítségével

tudjanak egészségesebb ivóvizet nyújtani a lakoságnak.

Az önkormányzatoknak társulásokat kellett alakítani, mert az ivóvíz-minőségi probléma koncentráltan érinti ezt a tájegységet. 140 önkormányzat részvételével 14 társulás alakult a régióban, mindez több mint 400 ezer lakost érint. Az előkészítésre, tervezésre és a pályázatok előkészítésére 750 millió forint összegű támogatási keret áll rendelkezésre. Ez a várható teljes költség 90 százaléka, a fennmaradó 10 százalékot az önkormányzatok biztosítják. Az

előkészítés koordinálója és irányítója az Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség.

A kedvezményezett társulások a támogatási kérelmeket 2010 év végéig nyújtják be, amelyek több mint 20 milliárd forintnyi beruházást jelentenek. A felújított, korszerű vízművek átadása 2013 decemberéig történik meg.

Jelenleg négy társulás (Beregi Társulás, Észak-Hajdúsági Társulás, Hajdú-Bihari társulás, Első-Szatmári Társulás) nyújtott be pályázatot és a napokban további kettő (Szatmári Társulás, Csataszög,

Hunyadfalva, Kótelek, Nagykőrű, Tiszasüly Társulás) is beadható lesz. Az első nyertes projektről 2010. május 5-én értesült a Beregi Társulás.

A többi nyolc társulás (Kéler-Hajdúsági Társulás, Törökszentmiklós és Térsége Társulás, Berettyó-Körös Többcélú Társulás, Karcag-Kenderes Társulás, Abádszalók-Tiszaroff Társulás, Jászsági Társulás, Tiszazugi Társulás, Nyírségi Társulás) esetében év végéig, ütemezetten történik meg a támogatási kérelem beadása, a képviselő-testületek és a társulások döntései alapján.

ÉKN

Cím: Érkeznek a pályázatok a régió ivóvízminőség-javító programjára

Dátum: 2010. szeptember 24.

Médium: Kelet Magyarország

Erkeznek a pályázatok a régió Ivóvízminőség-javító Programjára

Magyarország EU-s csatlakozása szükségessé tette az ivóvíz minőségére vonatkozó uniós előírások beépítését a magyar jogrendszerbe.

ÉSZAK-ALFÖLDI RÉGIÓ. A hazai szabályozás a kémiai szennyező anyagoknál előírja a határértékek betartását a fogyasztónál szolgáltatott ivóvíz tekintetében, az önkormányzatok feladatául. Az Észak-Alföldi Régió Ivóvízminőség-javító Program II. üteme előkészítési fázisában a régió önkormányzatai lehetőséget kaptak, hogy uniós forrás segítségével

vel tudjanak egészségesebb ivóvizet nyújtani a lakosoknak.

Az önkormányzatoknak társulásokat kellett alakítani, mert az ivóvíz-minőségi probléma koncentráltan érinti ezt a tájegységet. 140 önkormányzat részvételével 14 társulás alakult a régióban, mindez több mint 400 ezer lakost érint. Az előkészítésre, tervezésre és a pályázatok előkészítésére 750 millió forint összegű támogatási keret áll rendelkezésre. Ez a várható teljes költség 90 százaléka, a fennmaradó 10 százalékot az önkormányzatok biztosítják. Az

előkészítés koordinálója és irányítója az Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség.

A kedvezményezett társulások a támogatási kérelmeket 2010 év végéig nyújtják be, amelyek több mint 20 milliárd forintnyi beruházást jelentenek. A felújított, korszerű vízművek átadása 2013 decemberéig történik meg.

Jelenleg négy társulás (Beregi Társulás, Észak-Hajdúsági Társulás, Hajdú-Bihari társulás, Első-Szatmári Társulás) nyújtott be pályázatot és a napokban további kettő (Szatmári Társulás, Csataszög,

Hunyadfalva, Kőtelek, Nagykőrű, Tiszasüly Társulás) is beadható lesz. Az első nyertes projektről 2010. május 5-én értesült a Beregi Társulás.

A többi nyolc társulás (Kelet-Hajdúsági Társulás, Törökszentmiklós és Térsége Társulás, Berettyó-Kőrös Többcélú Társulás, Karcag-Kenderes Társulás, Abádszalók-Tiszaroff Társulás, Jászsági Társulás, Tiszazugi Társulás, Nyírségi Társulás) esetében év végéig, ütemezetten történik meg a támogatási kérelem beadása, a képviselő-testületek és a társulások döntései alapján.

ÉKN

Cím: Mit iszunk a csapvízben?

Dátum: 2010. október 3.

Médium: Délvilág

Mit iszunk a csapvízben?

A DÉL-ALFÖLDÖN A LEGROSSZABB AZ IVÓVÍZ MINŐSÉGE, DE SEMMI BAJUNK NEM LESZ TŐLE

A Dél-Alföldön a legrosszabb az ivóvíz minősége hazánkban, A legtöbb probléma az arzénnel van, de a bór szintje is több helyen magas. A toxikológus szerint mindez nem azt jelenti, hogy az itt lakók egészsége veszélyben van - megoldást mindenesetre 2 év alatt találni kell.

Egy felnőtt napi folyadékszükséglete nagyjából 2 és fé1 liter, ennek nagy részét víz formájában juttatjuk a szervezetünkbe. Egyáltalán nem mindegy tehát, mi kerül a poharunkba. Évek óta nő az ásványvízfogyasztás Magyarországon, ám még mindig nem elhanyagolható mennyiségben fogyasztunk csapvizet is, amely sokak szerint jobb, mint palackozott társai. Egy biztos: míg a legolcsóbb ásványvíz literje is 20 forint fölött van, ugyanennyi vezetékes ára 1 forintnál kevesebb. Kérdés, mit kapunk ennyi pénzért.

Az Országos Környezetegészségügyi Intézet felmérése szerint a Dunától keletre egyértelműen rosszabb a vizek minősége, mint a nyugati országrészben. A dél-alföldi régió pedig különösen kiemelkedő – negatív irányban. Arzénból csak Csongrád megyében több mint félszáz településen regisztráltak határértéken felüli mennyiséget, és bór is az itteni csapvízben fordul elő legnagyobb mennyiségben. A határértéken felüli szennyezőanyagok jelenléte azonban nem jelenti azt, hogy a vízfogyasztás bármiféle egészségkárosodást okozna. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy az utóbbi 100 évben nem mutattak ki vízzel kapcsolatos megbetegedéseket - kivéve a szándékos vagy balesetből adódó mérgezéseket.

- A határérték azt a mennyiséget jelöli, amelynek rendszeres fogyasztása sem okoz megbetegedést. A toxikus, vagyis mérgező mennyiség ezeknek a több százszorosa - mondta el lapunknak Zacher Gábor toxikológus.

Persze ettől még törekedni kell a kifogásolt értékek visszaszorítására, ami uniós kötelezettség is. A jogszabály 2001-ben született, majd elindult a vízminőség-javító program előkészítése. Csongrád megyében 58 településen szükséges valamilyen szintű beavatkozás. Van, ahol elegendő csupán egy új vízbázist kijelölni, máshol csatlakozni kell egy környező település rendszeréhez, és a legdrágább megoldás az, ha egy helyi vagy térségi vízkezelőt kell létesíteni. Nem véletlen, hogy bár a jelenlegi jogszabályi előírások szerint 2009. december 25-éig kellett volna biztosítani a megfelelő minőségű ivóvizet, Magyarország 3 éves halasztási kérelemmel fordult az Európai Unióhoz.

Mennyi az „elfogadható”?

Az arzén Magyarország első számú ivóvízszennyezője: több mint 1,5 millió ember . életében van jelen. Határértéke 10 mikrogramm literenként, de a dél-alföldi régióban ennek háromszorosát is eléri. Ez az egyetlen olyan hazai ivóvízszennyező, amelynek határérték

feletti jelenléte kimutathatóan fokozza a bőr és tüdőrák, nagyobb koncentrációnál pedig ezeken felül még a hólyag- és veserák kockázatának növekedését is. Bőr esetében a WHO által megállapított határérték 0,5 mikrogramm/liter - ez ezerszeres biztonsági tényezőt tartalmaz. Az Unióban a határérték 1 milligramm literenként.

Cím: Ivóvízminőségjavítás a Dél-Alföldön

Dátum: 2010. október 8.

Médium: MTV

Ivóvízminőség-javító program a Dél-Alföldön

Tartalmi összefoglaló (nem teljes terjedelmű átirat):

A Nappali vendége Molnár Béla, a Dél-alföldi Ivóvízminőség-javító Konzorcium Tanácsának elnöke, akivel Dióssy Klári és Fülöp László műsorvezetők beszélgetnek. A vendég elmondja, a lakosságot egészséges ivóvízzel látják el, például Eperjesen. A konzorcium egy programot hozott létre. Az unió tavaly év végéig adott haladékat arra, hogy rendezni kell a vízminőséget.

Címkék: arzén, megengedett, mentesítés, kormányrendelet

Cím: Kincs a jó ivóvíz

Dátum: 2010. október 13.

Médium: Délmagyar

Kincs a jó ivóvíz

Miközben jogosan aggódunk ivóvizünk minősége miatt, mert még mindig túl sok az olyan település, ahol kisebb-nagyobb kockázattal járhat a csapvíz fogyasztása, jó, ha tudatosítjuk azt is: a világ nagyobbik részéhez képest kivételesen szerencsés helyzetben vagyunk. Magyarország édesvízi nagyhatalomnak számít; ha vigyázunk vízbázisainkra, évszázadok múlva sem jelenthet majd gondot az utánunk jövőknek a mindennapi ivóvíz biztosítása.

Az Egészségügyi Világszervezet becslése szerint évente mintegy 3-4 millió ember halhat meg amiatt, hogy nem megfelelő tisztaságú vizet fogyaszt. Szakértői számítások szerint 2015-re a Föld lakóinak több mint a fele számára problémát jelenthet a naponta szükséges egészséges ivóvíz előteremtése, 2050-re pedig már akár 5 milliárd ember életét nehezítheti átmenetileg

vagy tartósan a vízhiány. Az ivóvíz stratégiailag az egyik legfontosabb nyersanyaggá, a jövő kőolajává válhat. Sokan már vízért indított háborúkat vizionálnak - és nemcsak a Közel- és Közép-Keleten, hanem más régiókban is. Az első "vízháborút" Krisztus előtt 2700 körül két sumer városállam, Umma és Lagas vívta egymás ellen, azután több mint 4 és fé1 ezer évig nem volt hasonló jellegű és nagyságú konfliktus kifejezetten a víz miatt. A múlt század második felében a Közel-Keleten és Észak-Afrikában már hét olyan jelentős háborút számoltak össze, amelyben szerepe volt a víznek is. Ha hinni lehet a prognózisoknak, a jövőben egyre több hasonlóra lehet majd számítani.

Mindezek fényében akár azt is mondhatnánk: a globális vízproblémákhoz képest eltörpülnek a mi lokális gondjaink. Csakhogy ez nem vigasz annak a másfél millió embernek, aki hiába nyitja ki a csapot, nem tud egy pohár frissítő, olcsó vizet bátran és jóízűen meginni. Bár az arzént komolyan kell venni, ezzel kapcsolatban is megoszlik a szakemberek véleménye. Az egyéni érzékenység változhat: sokakban tolerancia alakulhat ki akár olyan dózissal szemben is, amely mások számára életveszélyes lehet. Aki hozzászokott, annak akár napi 0,5 gramm arzén - a vízben található mennyiség sokszorosa - sem károsítja az egészségét. Ez nem jelenthet felmentést: Magyarországon a veszélytelen ivóvizet mindenki számára biztosítani kell.

Cím: Tanulópénz a vízdíjban

Dátum: 2010. október 29.

Médium: Délvilág

Tanulópénz a vízdíjban

Ahogy drágult az ivóvíz az utóbbi másfél évtizedben, egyre jobban spóroltak vele a fogyasztók. Az önmagát gerjesztő folyamat alakítja a mértékletes vízfogyasztás kultúráját is. A környezetügyért felelős államtitkár már megtanulta, mi mindenre jó egy műanyag vödör.

"Azért is célszerű privatizálni Kelet-Európában az ivóvíz-szolgáltatást, hogy nőjön a díj, ne pazaroljanak az emberek" - idézett egy húsz évvel ezelőtti, meglehetősen vérlázító érvet egy világbanki megrendelésre készült tudományos tanulmányból Illés Mária professzor, a Miskolci Egyetem Vállalat-gazdaságtani Intézeti Tanszék vezetője. A szegedi konferencián, amelyet a Pásztor Kft. a vízgazdálkodás aktuális kérdéseiről, így az ivóvízminőség-javító programról rendezett, a professzor asszony citált egy friss, szintén világbanki megrendelésre készült dolgozatról is, amely már arról szól, hogy a magánérdek bevonása a vízszolgáltatásba nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. A multicégek - Suez, Vivendi - mellett önkormányzatok érdekeltségébe is került ez a feladat, de ahelyett, hogy olcsóbb lett volna, drágult. Ennek egyik oka, hogy míg 1990-ben 36 üzemeltető látta el a magyarországi fogyasztókat, 2000-ben 360, pedig erre az árura is jellemző, hogy minél nagyobb a fogyasztók köre, annál olcsóbb tud lenni a szolgáltatás.

- A vízdíjak emelkedése miatt mifelénk elindult egy önmagát gerjesztő folyamat - mutat rá Medgyesi Pál, a Makó-térségi Víziközmű Kft. vezérigazgatója.

- Ahogyan drágult ez az alapvető élelmiszer, egyre kevesebbet használnak belőle az emberek. Mivel kevesebb víz fogy, pang a hálózatban, a fertőzések elkerülése érdekében olyan technológiákat kell bevezetni, amelyek tovább drágítják a víztermelést. Vagyis tovább fog nőni a vízdíj.

Ahogyan csökken a fogyasztás, nőni szokott a hálózati veszteség is. Miért? Amikor ezt kérdezték tőle, Bodor Dezső, a Szegedi Vízmű Zrt. műszaki igazgatója készített egy modellt magyarázkodás helyett. A berendezés azt szemlélteti, hogy amikor kevesebb vizet engednek ki a hálózatból ugyanolyan nyomás mellett, a csövön lévő lyukak intenzívebben "pisílnak". Emiatt is nő a vízszolgáltató vesztesége, amit valahogyan pótolni kell.

A víz ára az arzént kivonó berendezések felszerelésével is nőni fog. Pontos számot azért nem tudnak mondani a vízmű-üzemeltetők, mert az arzéntól is tisztított ivóvíz előállításának fajlagos költsége függ attól, a természetes összetételhez képest milyen technológiát kell alkalmazni, és attól is, mekkora a fogyasztók köre. Az eddig elkészült táblázatokban ettől függően 10 százaléktól 70 százalékgig terjedő drágulással számoltak. Ez ismét jelentősen hat vízhasználati szokásainkra.

A helyzet akkor javulna, ha az embereknek több lenne a jövedelmük. Ám a takarékoság állandó kényszere sok helyen már tényleg kialakította a mértékletes vízhasználat és a célszerű gazdálkodás kultúráját.

Egyszerű megoldásokra kell gondolni, nem is újakra. Beszédes József (1787-1852), a reformkor vízimérnöke, a magyar műszaki nyelv egyik megteremtője azt írja: "Házad udvarából ne ereszd ki az eső vagy hó levét, míg nem használtad; úgy határodból, vármegyéből, országodból használatlanul a vizet ki ne bocsássad, mert az ingyen az Isten becses ajándéka". Kertes ház esetén például a tetőre hulló esővizet érdemes tárolni, úgy, hogy az ereszcsonna kifolyóihoz hordókat állít az ember. Ebből lehet öntözni a veteményt. A lakásban pedig a mosógépből kikerülő, vagy a fürdéssel elhasznált vizet még egyszer lehet használni a vécé leöblítésére. Ehhez tartályra és egy külön vezetékre lenne csak szükség. - Nálunk, otthon nincs ilyen kettős vízrendszer, és mivel társasházban élünk, ezt most nehéz is lenne megoldani. Én egy egyszerű műanyag vödröt alkalmazok: a kádból kimerített vizet elviszem a vécébe, és amikor kell, azzal öblítem le, mert erre tényleg nem muszáj ivóvizet használni - mondta lapunknak Illés Zoltán környezetügyért felelős államtitkár.